

B E R I G T.

De Ondergeteekenden meenen te moeten berigten, dat zij zich voortdurend blijven belasten met de plaatsing van Advertentien in alle Binnen- en Buitenlandsche Dagbladen, tegen de door de Uitgevers der verschillende Bladen bepaalde prijzen. Van eene Advertentie, welke men in verschillende Couranten wenscht geplaatst te zien, behoeft men slechts EEN Afschrift te bezorgen en daarbij te noteren op welke dagen en in welke Couranten men de plaatsing verlangt.

ARRENERG & VAN REYN.

B A T A V I A den 23 augustus.

(Per Overland-post.)

Z. Exc. de Gouverneur-Generaal heeft van den 19 juli tot den 7 dezer, vergezeld van mevrouw Dymaer van Twist en gevolg, eene reis gedaan door de residentie Preanger Regentschappen en de assistent-resid. Krawang. — Door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië zijn onder anderen benoemd: tot assistent-resident van Ledok (residentie Bagelen) A. L. van Blommestein, en tot assistent-resident van Madja-Lengka (residentie Cheribon) J. W. F. Hardy.

Bij besluit van den 25 juli l. heeft de Gouverneur-Generaal bepaald, dat van Gouvernements wege zullen worden uitgegeven promessen, ieder groot f 500, betaalbaar 12 maanden na de dagteekening der uitgifte, en rentende 1 per cent 's maands. Van deze promessen zal worden aangemaakt tot een bedrag van 3 miljoen gulden, doch vooreerst niet meer dan tot een bedrag van 1 miljoen worden uitgegeven.

Bij besluit van den 31sten II. is voor den tijd van één jaar, ten aanzien van de voor den grooten handel open gestelde havens van Palembang en Moeara Kompoh, buiten werking gesteld art. 2 der publicatie van 19 september 1843; wordende mitsdien gedurende dat tijdvak voor die havens van toepassing verklaard het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruit.

— Gedurende de maand juni l. is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen f 601,013. 51½. De opbrengst over de zes eerste maanden van het jaar bedraagt f 3,420,844. 75½, zijnde f 606,649. 24 meer dan over hetzelfde tijdvak in 1850 en f 71,528. 16½ meer dan in 1851.

— Van den schout-bij-nacht, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in O. I. en inspecteur der marine, zijn de volgende berigten ontvangen:

Nadat, in den namiddag van 23 juli, bij dien vlag-officier een berigt was ingekomen, afkomstig van het binnegedoken Nederlandsche schip *Banka*, nopens het stranden van een schip op het westelijke rif van Prinsen-Eiland (ingang van Straat Sunda), is den volgenden morgen Zr. Ms. stoomschip MERAPI, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee H. J. van Maldeghem, op zijnen last naar de plaats van het ongeval vertrokken, ten einde de noodige hulp te verleenen. Met genoegen mag men thans vermelden, dat die maatregel door den bevelhebber van het stoomschip met zoo veel spoed en ijver is uitgevoerd, dat hij, na twee etmalen, in den morgen van den 26sten reeds is teruggekeerd, en dat zijne pogingen den eenen gelukkigen uitslag zijn bekroond geworden. Het verslag van den kommandant der MERAPI bevat dien aangaande hoofdzakelijk het volgende:

„Het strekt mij tot een waar genoegen, U HEG. den gunstigen afloop mijner zending naar het Prinsen-Eiland te kunnen mededeelen. Na het verlaten der reede van Batavia, den 24sten, was ik in den vroegen ochtend van den 25sten op de hoogte van den westhoek van dat eiland; stuurde naar het rif dat daarvan omstreeks eene halve D. mijl afsteekt, en ontdekte al spoedig het wrak, waarvan de gezagvoerder van de *Banka* melding maakt. De zee liep buiten de straat hoog, op het rif was de branding hevig, en sloeg met veel geweld over het verongelukte schip, welks voor- en achtereinden slechts voor een gering gedeelte zichtbaar waren. Toen men het rif tot omtrent 4 mijl was genaderd, werd eene wapperende vlag gezien, hetwelk geen twijfel overliet dat er nog menschen te redden waren. Ik zond eene sloep met twee officieren, met last om de gunstige positie daartoe op te nemen, daar het duidelijk was, dat het wrak zonder groot levensgevaar niet regstreeks te naderen was. De sloep naderde het rif, tot dat de overgeblevene scheepelingen, op het bemerken dat er redding kwam, zich langs deszelfs binnenkant, met een door hen vervaardigd vlot, naar het strand van het eiland begaven. De sloep stuurde nu buiten den slag der branding, terwijl ik met de MERAPI op 4 mijl afstands denzelfden koers volgde, tot dat het strand door de sloep kon genaderd worden, en de schipbreukelingen zich door middel van een vlotje daarin konden begeven. Dank zij de bedaardheid en het overleg der officieren, met die moeilijke taak belast, reeds te 10 ure waren allen die de ramp hadden overleefd, ten getale van 16, behouden aan boord gebracht. Onder hen bevond zich de gezagvoerder L. van Geelkerken, die mij nu het volgende verklaarde:

„Hij was met het schip *Johan Jacob*, te huis behorende te Rotterdam, reederij der heeren Bonke & Co., den 19 juli jl., na met zonsondergang goed bestek te hebben gehad, en dus vermoedelijk misleid door sterke oostelijke stroom, omstreeks middernacht vervallen op het Kasuaris rif van het Prinsen-Eiland. De branding nam eensklaps zoodanig toe, dat alle pogingen om het schip te redden, zelfs om sloepen uit te zetten, vruchteloos waren, en de manschap genoodzaakt werd aan stuurboordzijde aan rustijzers enz. hun lot af te wachten. Na nauwelijks een half uur vast zittens, sloeg het schip midden door, en werd men genoodzaakt van het voor- naar het achterschip te vlugten, waarbij reeds eenige menschen zijn weggeslagen. Eindelijk kwamen de spiegel en achtersteven geheel boven water drijven, en bleven de meesten der geredden alleen behouden door zich vast te klemmen aan de vingerlingen van het roer. Het achter-deel van het schip verminderte echter zoo snel, dat er niets overbleef dan te trachten naar het voorschip te komen, dat, dwars geslagen zijnde, nu gedeeltelijk door het achterschip werd beschermd. De een voor en de andere na, nam elk nu zijne toevlugt tot dit laatste middel, maar bij die gelegenheid werden op nieuw eenigen

door de golven verslonden. De dag aanbreekende en de overgeblevenen eenigzins nader met de gesteldheid der zaken bekend rakende, begaven zij zich met een vlot door de branding naar den wal, en hebben, eenmaal den weg tusschen deze gevaarlijke reën kennende, vervolgens eenige levensmiddelen kunnen afhalen, waarmede zij onder anderen bij onze aankomst bezig waren. Hun eenig voedsel gedurende deze vijf bange dagen bestond uit rauw zout vleesch en spek en een weinig slecht water uit een zandputje, in de nabijheid hunner ontschepping toevallig ontdekt. Het spreekt van zelf dat bij hunne komst aan boord alle hulp is verleend, die hun akelige toestand vorderde.

De 16 personen, welke van de 25, die zich tijdens het ongeluk aan boord van de *Johan Jacob* bevonden, behouden bleven, zijn bij aankomst ter reede van Batavia met de MERAPI dadelijk aan boord van Zr. Ms. korvet BOREAS ter verpleging opgenomen en van kleedingstukken voorzien.

Als vermist en vermoedelijk verdronken worden opgegeven: doctor J. C. Holscher, passagier; J. Kamerbeek, scheepsdoctor; R. Fokker, zeilmaker; C. Luiken, A. Bahlman en O. Oelsen, matrozen; H. Rademaker, hofmeester; G. Weezenbeek en F. Oelsen, ligt matrozen.

Behouden zijn gebleven: L. van Geelkerken, kapitein; S. Lammers, opperstuurman; J. H. Hessels, 2de stuurman; J. Spanjersberg, 3de stuurman; F. Zizow, bootsman; C. F. Schultz, kok; J. A. Kleinbergen, timmerman; H. Brandt, 2de timmerman; M. Hennig, J. N. van Leeuwen, M. van der Plaats, C. Kennedy, J. Chambl, K. Stijffens en A. Larsen, matrozen, en A. Baart, ligt matroos.

Kapitein L. van Geelkerken heeft, ook namens het gedeelte der equipage dat de noodlottige ramp is ontkomen, aan Bataviaasch ingezetenen en vooral aan den handelstand aldaar openlijk hartelijken en opregten dank betuigd voor de aanzienlijke geldelijke ondersteuning, waarmede men hen in hunne ongelukkige omstandigheid is te gemoet gekomen. Ook heeft hij hulde en dank toegebracht aan het état-major van Zr. Ms. stoomschip MERAPI, voor de hartelijke ontvangst aan boord enz.

— Blijkens een openbaar gemaakt overzicht van den stand van het rijstgewas in de residentie Pekalongan onder ultimo juni l., is de staat van het rijstgewas aldaar, hoezeer niet verontrustend, evenwel niet gunstig te noemen, zoodat men voor eene stijging der rijstprijzen beducht is.

— Uit het Palembangse luiden de berigten bij voortduring gunstig. Na het gevecht bij Biengien, is de geheele bevolking, die zich in de koeboens bevond en den muiteling *Dragam* aanhing, naar hare doossens teruggekeerd, waartoe ook zal hebben bijgedragen de dood van *Dragam*, ten gevolge zijner verwonding door een stuk van eene granaat; slechts enkelen ontbraken, die men veronderstelt gewond of gesneuveld te zijn. Aan de invloed van *Dragam* was het toe te schrijven dat twee doossens, in de marga Soengie Kroh, plotseling weigerden de landrenten te voldoen. Nadat echter, op last van den resident van Palembang, de tommongong *Astra di Radja*, assistent voor de inlandsche zaken, zich in commissie derwaarts had begeven, gedekt met 20 pradjoeits en het detachement onder den 1sten luit. *Prager*, tot Gatja Mattie was opgerukt, zijn de landrenten aangezuiverd en de zaken geschikt. De geheele bevolking van de Lintang Kirie heeft zich onderworpen; radja *Tiang Alam* heeft met den broeder van den pangerang van Soeboe Poeding hevigen twist gehad, ten gevolge waarvan hij door dezen is aangevallen en naar Sawah moest vlugten, alwaar hij ernstig ziek moet zijn. Met uitzondering van het district Moelak Oeloe, was alles rustig. De detachementen, nog boven het gewone garnizoen aanwezig, zijn van Mocara-doea en Pendangdoelang Enim naar Palembang en Lahat teruggekeerd. — De rijst was zoo goedkoop, als zij in jaren niet geweest is; kostende de pikol gewone soort slechts f 2.66 zilveren munt. In ongeveer 40 dagen waren uit de binnenlanden p. m. 10,000 pikols rijst afgekomen.

— Naar aanleiding der benoeming van den heer D. A. Varkevisser, resident van Pasoeroewan, tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, is te Pasoeroewan een luisterrijk feest gevierd.

— Te Kediri is in den morgen van den 2 juli eene aardbeving in de rigting van het zuidoosten waargenomen. — Den 27 juli l. zijn in het district Tjiblagong (Preanger Regentschappen) door hevige regen en windvlagen 13 groote en kleine inlandsche gebouwen omgewaaid.

— Als passagiers zijn van Batavia naar Nederland vertrokken: Den 24 juli, per *Drie Gebroeders*, kapitein A. Krentebol, de kapitein *Kirsch*, luit. *Belaar*, de heer *Lormier*, en jonge heer *de Brauw*. Den 2 augustus, per *Nederlands Koningin*, kapitein H. H. Kramer, de heeren J. C. Jansen en D. van der Linden. Den 7 dito, per *Kolonel Koopman*, kapitein J. J. Klein, twee kinderen van den heer *Sauerbier*. — Van Samarang: Den 26 juli, per *Europa*, kapitein D. Keus, naar Batavia en Rotterdam, de heeren J. F. White en dochter, de *Vriese* en F. Maurin, joncheeren J. W. Thiem en C. H. Arnold. Den 2 augustus, per *Johanna Maria Christina*, kapitein C. N. Gorter, naar Nederland, de 2de luitenant J. J. M. de Meer en de heer W. P. de Jong.

AANGEKOMEN: Te BATAVIA 26 juli *Kolonel Koopman*, J. J. Klein, van Anjer, en *Vrouw Anna Hendrina*, J. L. van Aart, van Singaper; 5 augustus *Wassenaar*, A. Hofstee, van San Francisco; 7 dito *Fop Smid*, K. J. Swart, van Rotterdam, en *Auguste*, G. C. Langenberg, van Bremen; 8 *Hendrika Bartina*, J. Hofker, van Liverpool; 9 *Gabriel*, J. Latapie, van Bordeaux, en *Emilie*, P. F. Marker, van de Kaap de Goede Hoop; 10 *Twee Godfrieds*, W. C. Brandt, van Amsterdam; 19 *Sumatra*, H. Veltman, van Samarinda, en *Prins Veldmaarschalk*, D. C. Rieberger, van Onrust. Te TAGAL 5 dito *Maria Anna*, L. G. Verbeek; te PASOEROEWAN 9 *Admiraal Piet Hein*, J. van der Linden; te PEKALONGAN 30 juli *Pantolon*, M. F. Remmers, en te SUMANAP 20 dito *Jan Pijterszoon Koen*, J. Verloop, alle vier van Batavia. Te SAMARANG 27 dito *Emilie*, G. Niant, Bannier, van China. Te SOERABAJA 6 augustus *Ardoeno*, S. R. Post, van Amsterdam.

VERTROKKEN: Van BATAVIA 30 juli *Napoleon*, A. M. Schmidt, naar Nederland; 2 augustus *Nederlands Koningin*, H. H. Kramer, naar Rotterdam; 6 dito *Jacobus*, A. van der Kolk, en *Gebroeders*, B. G. Flik, beiden naar Tjilajap; 7 J. L. van Aart naar Makassar; 8 den *Elshout*, P. F. Rijken, naar Soerabaja; 10 *Banca*,

B. C. ten Ham, naar Cheribon; 14 A. Hofstee naar Pasoeroewan; 15 K. J. Swart naar Soerabaja; 16 P. F. Marker n. Tagal; 17 *Banda* (st.), F. A. B. Hugenholtz, en *Louisa Maria*, D. Herderschee, beiden naar Soerabaja. Van SAMARANG 2 dito *Johanna Maria Christina*, C. N. Gorter, naar Nederland. Van SOERABAJA 18 juli *Christiaan Huygens*, A. J. Ihlower, naar de Golf van Perzië; 1 augustus *Gleaner*, J. F. Thierbach, naar Menado over Ternate; 6 *Magdalena*, A. P. Klein, n. Amsterdam; 7 *Amboina*, R. J. Rijken, naar Nederland over Pasoeroewan. Van TILAJAP 4 dito *Vriend-schap*, H. W. de Boer, naar Amsterdam, en van PATJITAN 30 juli *de Ifssel*, A. Messen, naar Rotterdam.

Ter reede van BATAVIA lagen den 20 augustus Zr. Ms. korvet BOREAS, stoomschepen PHOENIX, BATAVIA en MERAPI, en Gouvernements-schoener NIJBÉ; de Nederlandsche schepen *Twee Godfrieds*, en *Hendrika Bartina*; Engelsche schepen *Rowallan*, *Eliza Thornton*, *Robert Small*, *Champion* en *Satisfaction*; Bremer schepen *Ceres*, *George Washington*, *Auguste* en *Margaretha*.

Ter reede van SOERABAJA lagen den 12 augustus Zr. Ms. wachtkorvetten VAN SPEYK en NEHALENNIA, schoenerbrik AMBON, stoomschepen ETNA, SAMARANG en ONRUST, stoomadviesvaartuig TIJANNAS en Gouvernements-schoener DORIS; — Nederlandsche stoomschepen *Jaya* en *Ambon*; schepen *Generaal Michiels*, T. van Straten; *Zeeyart*, J. A. Knaap; *Nederland* en *Oranje*, L. van der Plas; *Ardoeno*, S. R. Post, en *van Oldenbarneveld*, J. W. Verberne.

Ter reede van SAMARANG lagen den 12 augustus de schepen *Willem Ernst*, kapitein B. J. Doornik; *Capella*, H. Wegman, en *Anna*, P. A. Kleynenberg.

Ter reede van TILAJAP lagen den 4 augustus *Regina*, A. Gersen; *Erasmus*, H. F. Scharper; *Mercurius*, F. Sipkes qq., en *Valparaiso*, J. van der Meyden.

STRAAT Sunda doorgezeild: Den 21 juli *de Schelde*, P. van Duyn, van Swansea n. Hong Kong, en *Chieftain*, R. Edwards, van Soerabaja n. Rotterdam. Den 25 dito *Elora*, J. Turnbull, van Batavia n. Nederland; *Katherine Stewart Forbes*, W. Wright, van Batavia n. Benkoelen, en *Drie Gebroeders*, A. Krentebol, v. Batavia n. Rotterdam. Den 26sten *Australië*, R. A. Tange, van Newport naar Manilla. Den 30sten *St. Michael*, P. J. Plenzinga, v. Batavia n. Tjilajap, *Doggersbank*, J. M. Jansen, van Samarang naar Rotterdam, en *Dionysia Catharina*, F. J. Nahmens, van Batavia naar Amsterdam. Den 5 augustus *Johanna Maria*, L. Keus, van Newcastle n. Manilla; *Europa*, D. Keus, van Batavia naar Rotterdam; *Stad Zierikzee*, D. Ochman, v. Newcastle n. Singapore, en *Macao*, K. H. de Groot, van Rotterdam n. Samarang. Den 9 dito *Kolonel Koopman*, J. J. Klein, van Batavia naar Rotterdam, en den 11den *Adelaar*, L. A. J. Boulet, van Batavia naar Amsterdam.

LONDEN den 13 oktober (des avonds).

Dingsdag namiddag heeft het Hof Balmoral verlaten en zich te Edinburg terstond naar het paleis van Holyrood begeven om daar te overnachten.

Den 18 dezer zal op het kasteel van Windsor een Geheime Raad gehouden worden. Het gerucht wil dat het Parlement vroeger zal zamenkomen dan eerst verwacht werd.

— Eergisteren is de eerste minister graaf *Derby*, met eenparigheid van stemmen, tot Kanselier der Universiteit van Oxford, in de plaats des hertogs van *Wellington*, verkozen.

Lord *Fitzroy Somerset* is, met den titel van lord *Raglan*, tot pair van Engeland en lord *Combermere* tot gouverneur van den Tower benoemd, welke laatste betrekking lord *Wellington* insgelijks bekleedde.

— Gisteren werd het buitengewoon groot getal van 193 binnengekomen schepen aan het bureau der in- en uitgaande regten aangegeven, waaronder 92 uit buitenlandse en koloniale havens.

— Omstreeks het midden van januarij zullen de Vrienden van den vrede en Voorstanders der vereffening van geschillen tusschen de Natien door bemiddeling te Manchester vergaderen, waar men eene zeer talrijke zamenkomst uit alle oorden verwacht.

— Volgens sommige Fransche bladen zou het aantal der op de eilanden Jersey en Guernsey uit Frankrijk gewekenen zeer aanzienlijk zijn. Het blijkt nu echter uit naauwkeurige opgaven niet meer dan gezamenlijk 125 te bedragen. De eenige oorzaak der keus van deze ballingen ligt hierin dat zij op de genoemde eilanden veel goedkoopere dan te Londen leven kunnen.

PARIS den 13 oktober.

De reis van *Louis Napoleon* van Angoulême naar Rochefort is II. maandag een ware zegetocht geweest; des namiddags ten half zes ure bereikte de Prins laatste-genoemde stad, waar receptie, diner, illuminatie en bal elkander gedurende het overige van den dag opvolgden. Dingsdag morgen hield de Prins te paard gezeten revue over de troepen der bezetting en over de deputatie der landgemeenten; daarna bezocht hij de haven en het tuighuis van Rochefort, en overal werd hij met groote geestdrift ontvangen. Tegen den middag vertrok de Prins naar la Rochelle, verwaarts de bevolking uit den omtrek gestroomd was om den aanstaanden Keizer te begroeten. Vele vreemdelingen komen herwaarts om getuigen te zijn van de feestelijke ontvangst van den President op zaterdag aanstaande. De voorbereidselen tot die ontvangst worden met ijver voortgezet; ook de nationale garde is tegen dien dag zamengeroepen. Waarschijnlijk zal zaterdag alhier geen Beurs gehouden worden.

Men verzekert, dat jaanstaanden zondag, den dag na des Presidents terugkeer te Parijs, in de Notre-Dame kerk een *Te Deum* zal worden gezongen.

— Binnen kort zal de Prins President zich naar het kasteel van Compiègne begeven, waar vele voorbereidselen tot het houden van jagtpartijen worden gemaakt.

— Door den President is bepaald, dat voor de vergrooting der kerk te Moulins een crediet zal worden geopend van 1,500,000 francs, over tien jaren te verdeelen.

— De Senaat is tegen den 18 dezer bijeengeroepen, waaruit men opmaakt dat de proclamatie van het Keizerrijk spoedig zal volgen.

— Reeds deelden wij de proclamatie van den maire van Sèvres mede, waarbij hij *Louis Napoleon* tot Keizer uitroep. Verscheidene soortgelijke staattjes van slaafschte vleierij worden hier onder de hand verhaald. Daartoe behoort dat toen, een paar dagen geleden, de autoriteiten van die wijk dezer hoofdstad in welke het station van den spoorweg op Orleans ligt over het opschrift van den op te rigten ereboog raadpleegden, een voornaam persoon voorsloeg daarop deze woorden te stellen: „*Aan den hemelschen Keizer*,” over welk opschrift ernstig beraadslaagd werd, tot dat iemand aanmerkte dat het in China, het zoogenaamde Hemelsche Rijk, te huis behoorde, welke kwinsklag het beraamde opschrift, onder algemeen gelach, deed vervallen. Te Toulouse heeft de maire doen aankondigen dat het publiek, tegen entreegeld, den stoel zou mogen zien op welken het Zijne Keizerlijke Hoogheid, bij de ontvangst der autoriteiten, behaagd had zich neder te zetten.

— Men houdt zich thans bezig met het verkoopen der meubelen van het kasteel te Eu.

— Tot de lekkertijen welke hier en elders in Frankrijk meer en meer in zwang komen behooren de tuinslakken. De Freiburger Kapucynen hebben in de zestiende eeuw de kunst der Romeinen, om deze slakken te mesten en roe te bereiden, teruggevonden en sedert wordt zij in Franche Comté, Lotharingen en Bourgondië nog heden met het beste gevolg uitgeoefend. Te Parijs alleen wordt maandelijks een half miljoen tuinslakken genuttigd, en wel tot den prijs van 2½ a 3½ francs het honderd.

— De kwestie nopens de H. plaatsen is thans ten einde gebracht door het aannemen der laatste nota, kortelings door de Porte aan den heer *de Lavalette* ter hand gesteld. In die nota wordt uitdrukkelijk verklaard, dat de in de maand maart 11. aan de Grieken gegeven firman op geenerlei wijze de vroeger met den Gezant van Frankrijk gesloten overeenkomsten moet wijzigen.

— Uit Rome schrijft men den 28sten 11., dat prinses *Marianne* der Nederlanden aldaar over Trieste en Ancona was aangekomen en hare villa Mattei betrokken had. Waarschijnlijk zou zij den geheelen winter in die hoofdstad doorbrengen.

— Hoogst waarschijnlijk zullen de Spaansche Cortès tegen den 19 december bijeen worden geroepen.

KEULEN den 14 oktober.

Den 9 dezer ontving men te Görlitz het treurig bericht, dat de barones weduwe *von Schimmelpenninck* op haar slot Lomnitz, anderhalf uur van daar gelegen, in haar bed vermoord is gevonden. Bij geregeld onderzoek bleek dat zulks door verstikking was geschied. De moordenaars hebben slechts weinig geld, maar verscheidene kostbaarheden en papieren van waarde medegenomen. De geldkist, wier sleutels nogtans in hunne handen geweest zijn, schijnen zij de moeite van het openen niet waardig geacht te hebben, welligt naardien zij den vorm van een waschtafel had en de dieven daardoor bedrogen zijn geworden.

— De Pruisische korvet *Amazona* is van Swinemunde naar Vlissingen vertrokken.

— Het oefeningsleger bij Pordenone is den 11 dezer opgebroken en keizer *Frans Joseph* naar Croatië teruggekeerd.

Uit Weenen wordt verzekerd dat de Oostenrijksche Regering bereid is reeds den 1 januarij 1854 zijne grenzen voor de zeven Staten der Darmstadter coalitie te openen, de tolvereiniging met die Staten definitief te sluiten, en hun hunne tot hiertoe genoten toelinkomsten te waarborgen.

De Oostenrijksche marine heeft een nieuw verlies geleden, door het vergaan der schroefstoomboot *Seemöve*, in de vaart tusschen Pola en Fiume. Gelukkig heeft de bemanning zich weten te redden.

— Per Overlandpost is over Trieste tijding ontvangen dat negenduizend man Engelsche troepen bij Herat, aan een Perzischen zeeboezem, ontscheept zijn, vermoedelijk om de zelfstandigheid van Herat te beschermen.

's GRAVENHAGE den 14 oktober.

Bij besluit van den 14 dezer heeft Z. M. goedgevonden aan *J. C. Singels* te Delft, oud-waterbouwkundig ingenieur in Poolische dienst, vergunning te verleenen tot het aannemen en dragen van de onderscheidings-teekenen der ridderorde van St. Stanislas 3de klasse, hem door Z. M. den Keizer van Rusland geschonken.

Bij besluiten van den 14 dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de door de gemeenteraden van Zegveld en van Nigtevecht gedane benoemingen van de burgemeesters *A. van Loon* en *W. F. H. Greup*, tot secretaris, met Hoogstdezelfs goedkeuring te bekrachtigen, en *D. Janssen*, uit hoofde van wangedrag, uit zijne betrekking van burgemeester van Fort Bath en Bath te ontslaan.

Bij besluit van 12 dezer heeft Z. M. goedgevonden, tot militie-commissaris in de provincie Gelderland te benoemen den gepensioneerden luitenant-kolonel der artillerie *M. H. Beekman*.

Bij Koninklijk besluit van den 8 dezer is verleend een pensioen van f 600, ingaande den 1 dezer, aan *S. H. Meuleman*, geboren den 26 december 1774 te Gorinchem in de provincie Zuidholland, pastoor der Rooms-katholieke gemeente van de H. Servatius kerk onder de Linden te Utrecht.

— Dezer dagen is namens den Koning afgewezen het verzoek van *D. van der Hoop*, te Arnhem, om kwijtschelding van drie geldboeten van f 10, waartoe hij, met de kosten, den 29 juli jongstleden door de Arrondissements-Regtbank te Deventer is veroordeeld, eens wegens het in den draf rijden met eene diligence door de stad, en twee maal als bij het in- en uitrijden der poorten niet op den hoorn te hebben geblazen.

— De Minister van Marine heeft ter kennis van de belanghebbenden gebracht dat in het Brouwershavensche zeegeat worden opgenomen de navolgende niet langer noodig geachte tonnen, behoorende tot het vaarwater de Vlieger, als: de beide witte tonnen met roode randen, geplaatst tegen den noordkant van de Kabeljauwswaai, n.º 11 en 12; de roode ton n.º 20, liggende op den zuid-oostpunt van de Paardenplaat. Dien ten gevolge zal de roode ton n.º 13, liggende op de westpunt van de Kabeljauwswaai, langs het vaarwater de Grevelingen, tegen eene zwarte ton verwisseld worden.

— Naar men verneemt is van Regerings wege bereids eene commissie benoemd tot onderzoek van het terrein en het materieel van den Hollandschen ijzeren spoorweg.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — Zitting van donderdag 14 oktober.

In deze zitting zijn ingekomen verschillende Koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele wetsontwerpen met memorien van toelichting, te weten: 1º, tot regeling van den pligt der provincie om behoefte-gemeenten te hulp te komen (ter vervanging van het ontwerp deswege, hetwelk door de Eerste Kamer is verworpen); 2º, tot het verleenen der toestemming tot het huwelijk van prins *Hendrik* der Nederlanden met prinses *Amelia* van Saksen-Weimar-Eisenach, en 3º, tot regeling der ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen tot 31 december 1852 (in de vorige Zitting onafgedaan gebleven). Al deze stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld en naar de afdeelingen verzonden.

Voorts is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1851, ter voldoening aan art. 14 der wet van 5 oktober 1841 (*Staatsblad* n.º 40). — Drukken en ronddeelen, en in handen gesteld eener commissie, waartoe door den Voorzitter worden aangewezen de heeren *Reynders*, *de Fremery*, *van Zuylen van Nyevelt*, *van Doorn* en *Bachiens*.

Nog is ontvangen eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, waarbij, ingevolge art. 195 der Grondwet, wordt aangeboden het verslag nopens den staat van het armwezen over 1850. — Drukken en rond-

deelen, en in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *ten Cate*, *Heemskerk*, *van Hall*, *van Voorst* en *Luyben*.

Het eindverslag over het ontwerp tot vaststelling der begrooting van de Landsdrukkerij over 1853 gereed zijnde, worden de discussiën bepaald op dinsdag aanstane, zoo ook die over het ontwerp tot verdeling van het Rijk in kiesdistricten ter verkiezing van leden der Provinciale Staten, en wel na afloop van die over de Landsdrukkerij.

De commissie voor de verzoekschriften heeft eenige verslagen uitgebragt op onderscheidene in hare handen gestelde adressen, met welker conclusien de Vergadering zich vereenigd heeft.

De heer *Dommer van Poldersveldt* heeft daarop het woord gevraagd en te kennen gegeven, dat in de vorige zitting besloten is de toen ingekomene missive van den Minister van Oorlog, betreffende de organisatie van het wapen der artillerie, voor kennisgeving aan te nemen. In die missive wordt, naar het hem gebleken is, gezegd, dat die organisatie van invloed zijn zal op het eindcijfer der Staatsbegrooting. Uit dien hoofde meent hij te moeten voorstellen, eene andere beslissing te nemen dan de in de vorige zitting vastgestelde en thans te bepalen, dat die stukken zullen beschouwd worden als een ahangsel der Staatsbegrooting en derhalve zullen worden gedrukt en rondgedeeld. Hij acht dit wenschelijk, zoowel voor de leden der Kamer, die de stukken bij het onderzoek der begrooting behoeven, als ter bevordering van openbaarheid, die hem ook ten deze hoogst doelmatig voorkomt. — De Vergadering heeft zich met dit voorstel vereenigd en mitsdien tot het doen drukken en ronddeelen der bovengemelde stukken besloten.

De Vergadering is daarna gescheiden.

— Na afloop der zitting zijn de afdeelingen bijeengekomen, om te onderzoeken de volgende ontwerpen van wet, als: 1º, wegens de regeling van het muntwezen in Westindië en op de Kust van Guinea; 2º, nopens de admiatiatie van de accijnsen in Limburg, en 3º, betreffende de oude hypotheek-registers. Men ziet hieruit, dat het onderzoek van de ahangige ontwerpen met ijver in de afdeelingen wordt voortgezet. Het is dan ook te verwachten, dat, zoodra de beraadslagingen in de Kamer een aanvang zullen nemen, zij achtereenvolgens zullen kunnen worden voortgezet.

— De Koninklijke boodschap, ten geleide van het wetsontwerp tot het verleenen van toestemming tot het huwelijk van Z. K. H. prins *Hendrik*, luidt als volgt:

„MIJNE HEEREN!

„Ik volbreng eene aangename taak, door, op verlan-gen van Mijnen beminden Broeder, Z. K. H. prins *Willem Frederik Hendrik* der Nederlanden, bij deze aan U aan te bieden een voorstel tot het verleenen van toestemming tot de huwelijksverbindtenis, welke Z. K. H. wenscht aan te gaan met H. H. de prinses *Amelia Maria da Gloria Augusta* van Saksen-Weimar-Eisenach.

„De verwachting, dat deze echtvereiniging, geheel overeenstemmende met de inspraak van zijn hart, het geluk van Mijne beminden Broeder zal bevorderen, verhoogt het genoegen, met hetwelk Ik dit voorstel aan U onderwerp, en doet Mij het vertrouwen koesteren, dat de Staten-Generaal daaraan hunnen bijval zullen schenken.

„Ik beveel hiermede U, Mijne Heeren! in Godes heilige bescherming.

„'s Gravenhage den 13 oktober 1852. (get.) WILLEM.

's GRAVENHAGE den 15 oktober.

Bij besluit van heden heeft Z. M. goedgevonden aan te nemen, met den 16 dezer, het bij adres van 21 september jl. aangeboden verzoek om ontslag als minister van buitenlandsche zaken, tevens belast met het bestuur van het departement voor de zaken van de Roomsche-Katholieke Eeredienst, van den heer *mr. H. van Sonsbeeck*, met dankbetuiging voor de gewigtige in die betrekkingen bewezen diensten.

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft Z. M. goedgevonden: 1º, met ingang van den 16 dezer tot minister van buitenlandsche zaken te benoemen *mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en 2º, te bepalen, dat het bestuur van het departement voor de zaken van de Roomsche-Katholieke Eeredienst, met ingang van hetzelfde tijdstip, voorloopig zal zijn opgedragen aan den minister van justitie, *mr. M. P. H. Strens*.

— Berigten uit Berlijn houden in, dat HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden den 12 dezer des avonds van Muskau in die residentie waren aangekomen.

— Uit den staat van de opbrengst der middelen blijkt, dat zij in de negen eerste maanden dezes jaars f 140,312.71 meer hebben opgebracht dan over hetzelfde tijdvak in 1851.

— Bij gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Koning van Pruisen, heeft Zijne Exc. de graaf *von Königsmarck*, minister van Pruisen bij het Nederlandsche Hof, heden een groot diner van 30 a 40 couverts gegeven. Het Corps Diplomatiek, de Ministers, de commissaris des Konings, graaf *van Bylandt*, de militaire gouverneur der residentie, generaal *Storm de Grave*, de heeren *Rochussen*, *de la Sarraz* enz., waren op dat diner genoodigd.

— Heden hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal onderzocht: 1º, het ontwerp van wet wegens de kosten van inning van belastingen; 2º, dat nopens de pensioenen der zee- en landmagten, en 3º, dat omtrent de provinciale belastingen in Zeeland.

ROTTERDAM den 15 oktober.

De gisteren alhier onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd door 32 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren *Gevers Deynoot*, *Milders*, *van Oordt*, *Tromp* en *J. van Vollenhoven*.

Uit hoofde van ongesteldheid van den heer Secretaris werd het secretariaat waargenomen door den heer *Trostorff*, chef ter secretarie, die de notulen der vorige vergadering voorlas, welke door de Vergadering onveranderd werden gearresteerd. De zitting werd daarop gedurende weinige oogenblikken met gesloten deuren voortgezet tot het resumeren van de notulen der in de vorige week met gesloten deuren gehouden zitting.

Na de heropening der deuren deelde de Voorzitter mede, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1º, vier requesten van personen die tot makelaar ver-langen benoemd te worden. — Aangehouden, terwijl de Voorzitter mededeelde dat ook bij Burgemeester en Wethouders weder drie adressen van gelijke strekking waren ingekomen.

2º, adressen van de heeren *J. W. Gribbling* en *C. C. Scholten*, om te verzoeken tot rafactiemeester van den tabak benoemd te worden. — In handen gesteld van Burgemeester en Wethouders om een praeadvies uit te

brengen, of al dan niet tot de benoeming van een rafactiemeester zal worden overgegaan.

3º, van de betrokken commissie eene ontwerp-ver-ordering voor de omnibussen en huurrijtuigen welke op vaste standplaatsen zijn gestationneerd. — Zal worden gedrukt en rondgedeeld.

4º, een verslag van de commissie over de zeevaart-kundige school en verzoek om magtiging tot het openen van een nieuwen cursus. — Ter visie gelegd.

5º, het rapport van Burgemeester en Wethouders op het door den Raad der stad Gouda gedane voorstel tot behoud der postwagendienst tusschen de steden Rotterdam en Gouda; het advies luidde om niet in het gedane voorstel te treden, dewijl er toch gelegenheid zou bestaan eene postwagendienst tusschen de beide steden daar te stellen. — De Vergadering vereenigde zich met dit praeadvies.

6º, twee adressen, met een aantal handteekeningen voorzien, om de verandering of het behoud van het tegenwoordig beursuur te verzoeken. — Aangehouden.

7º, het verslag der commissie van rapporteurs nopens de gemeente-begrooting voor het jaar 1853. — Zal worden gedrukt en rondgedeeld.

8º, een voorstel van Burgemeester en Wethouders om een aanbod van den heer *G. J. Kloos* aan te nemen, die zich met de demping der sloot langs de Wafellaan enz. wil belasten voor de som van f 1800 en een jaar voor het werk zal instaan. — Nadat eene vraag van den heer *Tavenraat* door den Voorzitter beantwoord was, keurde de Vergadering het voorstel goed.

En 9º, een voorstel van vier Raadsleden, om geene recognitie meer te heffen van balkons. — Werd ter visie gelegd met het in de vorige zitting ingekomen adres van de heeren *Nimmo c. s.*

Wijders herinnerde de Voorzitter dat de heer *Gevers Deynoot*, die als wethouder zitting had in de commissie van administratie over het ziekenhuis, met zijne af-treding als wethouder opgehouden had lid der commissie te zijn, weshalve tot eene nieuwe benoeming moest worden overgegaan. Zulks had terstond daarop plaats, waarbij de heer *Gevers Deynoot* met 30 van de 32 stemmen op nieuw benoemd werd, terwijl de heeren *Viruly* en *Dunlop* ieder 1 stem op zich vereenigd hadden.

Vervolgens werd overgegaan tot de benoeming van twee commiesen-surnumerair. De aanbevolenen, *H. J. Kersteman* en *H. van Lemmingh*, werden beide met algemeene stemmen benoemd.

De Voorzitter deelde hierop mede, nog een adres van 35 heeren ontvangen te hebben, die het beursuur op 3 ure behouden wilden zien.

Alsnu waren aan de orde de beraadslagingen over het adres van den heer *C. H. M. Reckers*, om tot makelaar in den tabak benoemd te worden. — De heeren *Burger*, *R. A. Mees*, *Hoyneck van Papendrecht* en *Dunlop* betoogden, in het breede, hoewel op eenigzins verschillende gronden, dat de Raad wel bevoegd was de makelaars te benoemen, zoodat zij ten deze geheel van den Minister van Binnenlandsche Zaken in gevoelen verschilden. — Een voorstel des Voorzitters, om het gevoelen van den Raad in deze aan Gedeputeerde Staten mede te deelen, werd ten sterkste door de heeren *Burger* en *Hoyneck van Papendrecht* bestreden, die van oordeel waren dat de Raad eenvoudig moest voortgaan met het doen van benoemingen, waar-aan de laatste spreker toevoegde, dat de Minister, zoo hij bij zijn gevoelen bleef volharden, aan den Koning de schorsing der genomen besluiten zou kunnen voor-dragen. — Na nog eenige woordenwisselingen, waarbij de Voorzitter zeide niet bevreemd te zijn dat het zoo ver zou komen, terwijl de heer *Dunlop* zich uiterst ge-voelig betoonde over de aanschrijving des Ministers, verklaarde de Raad zich met 30 tegen 2 stemmen be-voegd tot het benoemen van makelaars; tegen de be-voegdheid stemden de heeren *de Critter* en *Tavenraat*.

Nu het vraagstuk dus was uitgewezen, kwam het adres van den heer *C. H. M. Reckers* in stemming; hij werd met 27 van de 32 stemmen tot makelaar in den tabak benoemd, terwijl 2 stemmen zich tegen hem ver-klard hadden en 3 blanco biljetten in de bus gevonden werden.

Een daarop door den heer *F. van Vollenhoven* gedaan voorstel, om de aan Burgemeester en Wethouders toegezonden adressen van personen die tot makelaar wenschen benoemd te worden als aan den Raad gerigt te beschouwen, welk voorstel door den heer *Schade* werd ondersteund, doch door den Voorzitter en den heer *J. van der Hoop* Jacz. bestreden, werd niet aan-genomen, weshalve de adressanten zich op nieuw tot den Raad zullen moeten rigten.

Vervolgens waren aan de orde de deliberatien over de conceptverordeningen voor de beurzen, markten en hallen, en wel in de eerste plaats over de verordening op de groote Beurs van Koophandel, de Vlas- en Lijnzaad-beurs en de Korenbeurs.

Daar niemand algemeene beschouwingen in het midden te brengen had, werd terstond tot de behandeling der artikelen overgegaan.

Art. 1, dus luidende: „De groote beurs van koop-handel wordt dagelijks, uitgezonderd op zon- en feest-dagen, in het daartoe bestemde gebouw gehouden. Zij gaat aan ten drie ure en loopt af ten vier ure na den middag;” werd na eenige woordenwisselingen goedge-keurd, echter met bepaling dat het uur van het aangaan en afloopen der Beurs eerst later vastgesteld zou worden.

De artt. 2 en 3 werden zonder discussie goedgekeurd. Zij luiden dus: „Art. 2. Het begin en het einde van den beurstijd wordt aangekondigd door eene klok, die telkens gedurende vijf minuten geluid wordt. — Art. 3. Een uur voor beurstijd worden de hekken geopend, maar bij het ophouden van het eerste klokkengelui gesloten. De beursknecht is nogtans verplicht, om voor-heden die daarna verlangen op de beurs te worden toege-laten, den toegang te ontsluiten.”

Art. 4, dus luidende: „Tijdens de beurs mag men die steeds verlaten. Gedurende het tweede klokkengelui is ieder hiertoe verplicht;” gaf tot langdurige woordenwis-selingen aanleiding. Er heerschte groote verdeeldheid van gevoelen over de vraag of men de beursbezoekers zou verplichten op een bepaald uur het beursgebouw te verlaten. Sommigen waren daarvoor, omdat anders de beurstijd wel den geheelen namiddag zou kunnen duren, waarvan men spoedig het ongerief zou ondervinden. Anderen waren daartegen, omdat het dikwerf voor han-delaars in een bepaald vak van belang was nog eenigen-tijd bij elkander te blijven; zij wezen daarbij op het be-staand gebruik. Door eenige leden werd ook de wensch geuit den beurstijd 1½ uur te doen duren. Om aan de kwestie een einde te maken sloeg de heer *F. van Vollenhoven* als amendement voor, het artikel dus te lezen: „Tijdens de beurs mag men die steeds verlaten. Een half uur na

het tweede klokkeluik is ieder hiertoe verplicht en zullen de hekken worden gesloten." Dat amendement werd met 24 tegen 7 stemmen verworpen; de heer J. van der Hoop Jaz. was toen bereids vertrokken.

Dewijl het beursuur daar was, werd de zitting na deze stemming gesloten.

Eergisteren had te Schiedam de harddraverij plaats, door de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, Afdeeling Rotterdam, Schiedam en Omstreken uitgeschreven, en zulks door paarden van zessen klaar. Negen paarden dongen naar den prijs. De eerste prijs, een sierlijke zilveren beker, ter waarde van f 200, door de stad Schiedam uitgelooft, werd behaald door het blespaard *Aafke*, van den heer A. van der Hoop te Amsterdam, bereden door den pikeur A. Houtman, en de tweede, een narrentuig met geel koper gemonteerd, gegeven door den eersten Voorzitter, door het vospaard *Vlakje*, van J. J. de Bruin, van Driebrugge, bereden door zijn zoon D. de Bruin.

In de laatste dagen kwamen te Vlaardingen eenige haringsschepen en vischsloepen binnen, vier vangst allergeringst was. Donker zijn te dezen opzichte de vooruitzichten en de reeders zullen belangrijke verliezen lijden. Niet eens de helft der haringvloot heeft twee reizen gedaan, de eerste reizen komen de schepen nog met slechts 7 en 9 last binnen en brengen de van juli af in zee zijnde sloepen niet meer dan 30 en 40 ton aan.

In de zitting van den Gemeenteraad der stad Leyden van den 12 dezer is beraadslaagd over het voorstel om, bij de heffing der stedelijke middelen, bij wijze van proeve, een hoofdelijken omslag aan het stelsel der accijnsen te verbinden, en is met 13 tegen 9 stemmen besloten: „geenerlei omslag, naar aanleiding van art. 243 der gemeentewet, voor het volgend jaar 1853 in te voeren, en gevolglijk geene raming van deze opbrengst daarvan als ingedient van de begroting van ontvangst voorgenoemd jaar op te nemen." De raadsleden welke zich daartegen hebben verklaard waren de heeren *de Moen*, *ten Sande*, *Leembruggen*, *Bucaille*, *Stoffels*, *Lezwin*, *Hartveld*, *Olivier* en de Voorzitter. Verder is met eene groote meerderheid besloten, om de door Burgemeester en Wethouders aan den Raad voorgestelde begroting voor het jaar 1853 aan dit collegie terug te zenden.

In de gisteren door de Nederlandsche Handels-Maatschappij te Amsterdam gehouden veiling van 85,846 bossen bindrotting is alles verkocht van f 8.50 tot f 11.40, gemiddelde prijs f 9.77.

De *Uitrechtse Courant* is door den hoogleeraar *Buys Ballot* verzocht, in het belang der meteorologische wetenschap openbaar te maken, dat ieder, die zoo goed is, berichten aan eenig nieuwspapier in te zenden aangaande groote veranderingen of hevige verschijnselen, in de atmosfeer voorgevallen, de waarde dijn berichten verdubbelt, in geval hij ze van eene juiste tijdsbepaling doet vergezeld gaan.

Den 12 dezer werd door den consul van Pruisen te Vlissingen een luisterrijk afscheidsdiner gegeven aan het état-major van het aldaar binnen liggend Pruisisch fregat *Gefion*, waarbij genoodigd waren de daar ter plaatse gevestigde consuls der vreemde Mogendheden, de schout-bij-nacht, directeur en kommandant der marine, en verdere autoriteiten.

Tot predikant bij de Hervormde gemeente te Elspeet, klassis Harderwijk, is beroepen de kandidaat J. G. Verhooff.

Den 11 dezer is te Maastricht, op 76-jarigen leeftijd, na langdurige ziekte, de gepensioneerde generaal-majoor der infanterie baron *van Quadt Wickersaadt van Huchtenbruck* overleden, die meermalen, vooral in 1830 en 1831, gewichtige diensten aan Land en Vorst bewezen heeft.

Den 14 dezer heeft de hoogleeraar *W. A. Enschedé* het rectoraat der Groningsche Hoogeschool overgedragen aan den hoogleeraar *P. Hofstede de Groot*, na het houden eener plechtige redevoering: *de Johanne Bernoullio, eximio mathematico, in Academia, quae Groningae est, olim professore celeberrimo.*

De waterhoogte te Arnhem was den 13 dezer 3 el 3 palm 7 duim.

Het concept adres van antwoord der Luxemburgsche Kamer is grootendeels een weerklank op de Troonrede van den Prins Stadhouder. Alleen ten opzichte der zinsnede nopens den Duitschen Bond en de onderhandeligen met den H. Stoel merkt men daarbij afwijking op. Om trent het eerste punt wordt onderanderen gezegd: „Wij mogen ons vleien, Prins, dat de Deutsche Bond, Luxemburg zoo gelukkig en rustig ziende, begripen zal dat eene redelijke vrijheid met orde en getrouwe naleving der tractaten kan gepaard gaan. Gij hebt ons reeds gezegd, Prins! dat, welke gebeurtenissen ook mogen volgen, de aanhoudende pogingen des Konings Groothertogs strekken zullen tot handhaving der eer en onafhankelijkheid van het Groothertogdom en zijne inwoners. Wij maken daar staat op, Prins!"

De zinsnede wegens de kerkelijke zaken luidt dus: „De Constitutie voorziet de onderhandeligen, welke de betrekkingen tusschen Kerk en Staat moeten regelen: de waarborg van voldoende stabiliteit voor de goede Luxemburgsche geestelijkheid is een der constitutionele grondslagen van het concordaat, dat wij van ganscher harte wenschen, om eindelijk den toestand der kerk in Luxemburg vast te stellen; groot, magtig en vrij uit het godsdienstig oogpunt, maar onderworpen aan den Staat en zijne wetten. De Kamer volhardt, wat de wezenlijke voorwaarden van dit belangrijk tractaat betreft, standvastig in hare vroegere beslissingen. — De tegenwoordige strekking der Kerk, wij mogen het niet verbergen, is verontrustend; de stoutheid der mannen die zij als hare organen erkent is bij ons onbepert en tooneeloos. — De Staat moet voor het lager onderwijs waken, en het overigens wettig aandeel, dat de kerk bij ons aan het onderwijs heeft, is ruim genoeg. Met leedwezen hebben wij haar in onlangs genomen maatregelen midde-len zien beproeven, die den invloed en het beginsel der Regering in de scholen vernietigen."

HELLEVOETSLUIS den 14 dezer. Gisteren namiddag zeilden in zee *Borneo*, C. C. Hansen, naar Londen, en *Wemelia*, J. K. de Boer, naar Stettin; de wind N.O. — Heden morgen arriveerden *Rhine* (st.) van Londen; *Chance*, C. Davis, van Sunderland; *Isabella*, R. Swinhoe, *George & Elizabeth*, T. Burdes, en *Luna*, R. Newton, alle drie van Newcastle, en *Caroline Louise*, J. F. Inge, van Libau. En zeilden *Electra*, S. Turnbull, (van Southampton) n. Harlepool, als bijlegger binnen geweest; *Helene*, C. H. C. Wachter, mede naar Harlepool; *Ann & Elizabeth*, T. Richards, n. Newcastle; *Ellida*, T. Gallas, *Minerva*, H. G. Maass, *Riga Packet*, H. D. Niemann, en *Emma*, N. Schröder, alle vier naar Engeland; *Neptun*, J. P. Ziepecke, *Lola*, H. Zepien, *Argo*, P. Fretwurst, *Kronprinz Friedrich*, R. Neander, en *Frankiska*, J. D. Meinck, alle vijf naar de Oost Zee; *Fortschritt*, T. Luders, naar Stettin; *Paul*, W. Eusler, en *Harmonie*, J. C. F. Warnke, naar; de wind N.O.

HELLEVOETSLUIS den 15 dezer. Gisteren namiddag arriveerden *Gem*, J. Dawson, van Newcastle; *Industrie*, T. Visser, van Kroonstad, en *Ellen Cathrine*, L. Rasmussen, van Stubbekiöbing; de wind N.O. — Heden morgen arriveerden *Sea Gull* (st.) van Hull, *Pelican* (st.) van Liverpool, en *Elizabeth*, R. Beverley, van Newcastle. En zeilden in zee *Maria Catharina*, R. H. Mulder, naar Leith; *Hannah*, T. Gots, naar Newcastle; *Anna Hendrika*, B. G. Ebling, en *Jantini*, G. I. Straatingh, naar Galatz; *Saramacca*, B. J. Jonker, naar ...; *Sanifort*, W. Cooper, naar Newcastle; *Janet Shinnan*, H. Ringe, naar Hull; *Hugo Grotius*, J. Glazener, *Johanna Cornelia*, A. P. Achenbach, en *Wilhelmina*, J. C. van der Zweep, alle drie naar Akyab; *Admiral*, C. Wiering, naar New-York, de laatste geslept door de stoomboot *Kinderdijk*, en *Europa*, G. Maresca, naar Venetië; de wind N.O. Na posttijd zeilde in zee *Jan de Witt*, J. Timmermans, naar Akyab.

BRIELLE den 14 dezer. Heden voor posttijd zeilden *Mary & Sarah*, G. Thompson, naar Newcastle, en *Loop en Verwachting*, R. K. Hehman, naar Dantzig. En arriveerden *Earl Douglas* (st.) van Newcastle en *Juliana*, J. B. Biel, van Shields; de wind O. ten N. BRIELLE den 15 dezer. Gisteren na posttijd zijn binnengekomen *Diana* (st.) van Londen, *Swanland* (st.) van Grimsby, en *Anne Cathrine*, A. Nielsen, van Stubbekiöbing. Heden voor posttijd stoomde in zee *Giraffe* naar Londen, en zeilde *Emma Obbina*, W. Meijer, naar Sunderland; de wind O.

MAASSLUS den 14 dezer. Heden morgen zeilden in zee *Gesina Derkma*, J. J. Klok, n. Koningsbergen; *Emanuel*, P. H. Mauritsen, naar Weile; *Enyo*, W. Brown, n. Newcastle, en *Samuel & Sarah*, R. Robinson, naar Sunderland. De brik, die bij den Hoek ten anker lag, gisteren gemeld, is de *Lustre*, kap. R. Pile, die met het naar zee zeilen door stilte op de Schulpnplaat vastgeraakt, doch heden in vlot water gekomen en mede in zee gezeild is; de wind O. N.O.

MAASSLUS den 15 dezer. Heden morgen zeilden *Shinchiffe*, J. Copperthwaite, naar Sunderland, en *Northam*, H. Lambell, naar Newcastle; de wind O. N.O.

BROUWERSHAVEN den 14 dezer. Uit zee heden *Stad Dordrecht* (st.) van Londen naar Dordrecht. Naar zee gisteren *Eolus*, J. C. Trapp, (van Newcastle) naar Livorno, als bijlegger binnen geweest.

TEXEL den 13 dezer. De wind stil. Binnengekomen *Tito*, B. Cacace, van Gallipoli; *William Penn* (st.), *Magnet* (st.) en W. Cummings, alle drie van Londen; W. Humble van Sunderland, W. Clark van Newcastle, J. B. Lydersen van Drammen, A. Tellefsen en O. Børresen van Fredrikstad; — gisteren nog A. Johansen van Neustadt en G. Hendricksen van Fredrikstad. Vertrokken *Lord John Russell* (st.), naar Londen, P. Schlytter en L. Holst naar Drammen.

TEXEL den 14 dezer. De wind N.O. Binnengekomen H. C. Lindeboom van Lorient op avontuur, als bijlegger, *Lion* (st.) van Londen, T. W. de Jong van Newcastle, P. Scott en W. Duijn van Sunderland. Vertrokken *Hester*, A. Victor, naar Akyab; E. Toutain naar Havre, A. Struik naar Cardiff, H. J. Olthoff, F. Freerichs, *Magnet* (st.) en J. Croese naar Londen; D. B. Drok naar Newcastle, G. Geelmuyden naar Drammen en M. Ouwehand naar

VLE den 11 dezer. De wind W. N.W. Binnengekomen H. Riet van St. Petersburg, H. Tampke van Pillau, O. J. Zwaal en C. A. Beug van Dantzig, en J. de Boer van Fredrikstad. Vertrokken niets.

VLE den 12 dezer. De wind N.O. Uit zee niets. De namen van de 10 of 12 schepen, gisteren nog binnengekomen, tot heden onbekend. Vertrokken J. G. Spiegelberg (van Windau) naar Certe en T. Visser (van Kroonstad) naar Rotterdam, beiden als bijleggers binnen geweest.

Het Russisch fregat *Suomi*, kapitein Leven, van Kertch, laatst van Falmouth, met lijnzaad naar Hull, is, volgens brief van Terschelling van den 10 dezer, den vorigen morgen aldaar op den Noord-Oosthoek gestrand, doch het volk, bestaande uit 17 man, door de reddingsboot opgenomen en op Terschelling aangebragt.

VLISSINGEN den 14 dezer. Voor Antwerpen bestemd is alhier ter reede gekomen *Henry*, Kölln, van Callao, laatst v. Portsmouth. Van Antwerpen de Schelde afgekomen en van deze reede in zee gezeild M. J. Maat naar Valparaiso en Callao, R. B. Ketelsen naar St. Thomas de Guatemala, Firmin naar Bissao, Ainsworth, Bunker en Bissbe naar New-York, L. C. van Dijke naar Cardiff, A. M. Beckman naar Lissabon, Rio-Janeiro en Akyab, en D. H. Boije naar St. Petersburg; als ook L. Meulenbroek (van Gent) naar Akyab. — Heden van ANTWERPEN vertrokken *Plata*, J. H. Henning, naar Monte-Video en Buenos-Ayres, en *Rembrandt*, H. A. Jansen, naar Rio-Grande.

AANGEKOMEN: Te St. JOHN (Nieuw Brunswijk) 25 september *Alida Petronella*, J. B. Potjewijld, v. Philadelphia. Te KONSTANTINOPEL 30 september *Thetis*, J. van Duyn Jr., van Galatz naar Queenstown of Falmouth. Te SANTANDER vóór 6 dezer B. L. Brongers van Gloucester. Te HAMBURG 11 A. J. Prius van Termonterzijl, en 12 Dahlman van Amsterdam. Op de ELVE 13 J. A. Klein van Leeuwarden. Te BREMERHAVEN 12 L. K. Faber van Hull. Te TRAVEMÜNDE 10 P. Rogaar van Harlepool; 12 J. D. Douwes van Antwerpen en H. J. de Jonge van Newcastle. Te WAREMÜNDE 9 L. Andreis van Schiedam. Te SWINEMÜNDE dien dag J. H. Bieze van Rotterdam, H. G. de Vries van Dundee, D. H. Donema van Amsterdam en J. G. Bossinga van Port Cawl. Te COLBERG 2 R. J. Visser v. Amsterdam. Te DANTZIG 7 E. P. Mooi en 9 K. J. Scholens, beiden mede van Amsterdam; 10 A. A. Volkammer van Rendsburg en H. ter Poorten van Amsterdam. Te PILLAU 10 P. H. Zeegers van Bremen, G. G. Boon v. Antwerpen, W. L. Hensema en J. F. Kuipers van Londen. Te BOLDERAA 7 H. J. Wegener van Amsterdam; 8 B. J. Timmer van Granville; 9 B. A. Hazewinkel van Londen en K. J. van Wijk van Amsterdam. Te KROONSTAD 5 R. J. van Driesten, mede van Amsterdam. Te CHRISTIANIA 6 J. H. Top van Bremen, en te FREDRIKSTAD 28 september G. J. van der Velde van Harlingen.

VERTROKKEN: Van WARNEMÜNDE 11 dezer H. J. Sprik naar Schiedam. Van SWINEMÜNDE dien dag T. D. Faber naar Rotterdam. Van REVAL 5 H. H. Smilde en H. Nielsen naar de Maas. Van NERVA 29 september F. Meppelder n. Dordrecht. Van COLDING *Hesperus*, Thuesen, naar Holland.

UITGEKLAARD: Van BALTIMORE 27 september *Agnes*, D. Schelling, naar Amsterdam.

Het schip *Juliana Louisa*, kapitein H. H. Sprik, van St. Petersburg naar Rotterdam, is den 5 dezer te Kroonstad uit zee teruggekomen.

Het schip *Catharina Frederika*, kapitein A. P. Smit, van Nerva naar Amsterdam, is wegens tegenwind te Reval binnengevaren, doch heeft den 5den de reis voortgezet.

SWINEMÜNDE den 9 dezer. Na herhaalde vergeefsche pogingen tot berging der lading van het alhier gestrande schip *Antechina Engelina*, kapitein H. H. Smir, van Amsterdam naar Stettin, zijn schip en lading heden verkocht.

Het Veendammer kofschip *Eolus*, kapitein H. E. Steenhuizen, met machinerien van Antwerpen naar St. Petersburg, is den 9 dezer met verlies van zeilen, kluiwerboom enz. te Elseneur binnengevaren.

De kof *Zwaantina*, kapitein Schuur, met gerst van Rostock naar Amsterdam, laatst van Rendsburg, is, volgens brief van Tonningen van den 11 dezer, in de nabijheid dier stad gezonken.

Het kofschip *Twee Gezusters*, kapitein J. A. Keun, van Fredrikstad naar Harlingen, is den 11 dezer met verlies van zeilen te Bremerhaven binnengevaren.

CAROLINERIJ den 9 dezer. De *Juffer Grietje* (bevoens gemeld), is, na drie ligters gelost te hebben, in vlot water gekomen en alhier in de haven gebragt. De lading is voor het grootste gedeelte zwaar door zeewater beschadigd.

Het kofschip *Margaretha*, kapitein Hangelbroek, van Shields naar Rotterdam, is den 13 dezer te Cuxhaven binnengevaren.

Het schip *Hendrika*, kapitein H. E. Boswijk, met hout v. Fredrikstad naar Termunterzijl, is den 5 dezer op het eiland Borkum gestrand, doch het volk gered; men hoopte de vleet en lading te bergen.

Uittreksel uit de Lloydlijsten van den 12 en 13 oktober:

Te Londen aangekomen 12 dezer J. J. Luptes van Malaga; 13 A. P. Schoonhoven van Workum, D. J. Joosten van Randers en T. W. de Vries van Riga; — uitgeklaard A. Möller n. Amsterdam, W. J. Hilbrands, C. Warren en J. B. Goosens naar Rotterdam. Te DEAL 12 *Richard Thornton*, Stephenson, v. Batavia. Te SWANSEA 12 *Nagasaki*, F. A. Bunneijer, v. Rotterdam. Van GRAVESEND vertrokken 12 H. O. Sap n. Koningsbergen. Van NEWCASTLE uitgeklaard 9 J. van Coolput naar Madras. Van NEWPORT 12 G. S. Brouwer naar Amsterdam. Van LIVERPOOL vertrokken dien dag *Sarah*, Sparks, naar Rotterdam; — uitgeklaard *Oost-Indien*, E. E. Mos, naar Ceylon; — in lading *Polly*, Payne, naar Amsterdam, en *Mariha*, Postema, naar Rotterdam.

Het schip *India*, kapitein A. Claeys, van Harlepool naar Madras, is den 11 dezer met gespleten boegspriet en voorbramsteng, benevens weggeslagen kluiwerboom, te Falmouth binnengevaren.

De schepen *Lazzaro*, kapitein G. Rouco, van Rotterdam n. Messina, en *Gargano*, T. Casiero, van Rotterdam naar Narels, zijn te Cowes binnengevaren, doch hebben den 12 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Luconia*, kapitein E. J. Böleker, van Rotterdam n. Akyab, te Cowes binnen, heeft den 11 dezer, en de *Colombine*, kapitein A. J. Andresen, van Rotterdam naar Cardiff, mede aldaar binnen, den 12den de reis voortgezet.

Het schip *Vereeniging*, kapitein P. Poldervaart, van Hamburg naar Lissabon, is den 11 dezer, en de *Cornelis Houtman*, kapitein J. H. Rolman, van Londen naar Sydney (N. Z. W.), den 12den Deel gepasseerd.

Het schip *Asina*, kapitein J. K. Potjewijld, v. Amsterdam n. Livorno, te Ramsgate binnen, heeft den 11 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Zuiderzee*, kapitein K. D. de Jong, v. Harlingen n. Havanna, was den 11 dezer op de hoogte van het Goodwinsand.

LOWESTORFF den 10 dezer. Het Nederlandsch kofschip (*in onze vorige gemeld*) is gebleken te zijn de *Houthandel*, kapitein H. D. de Grooth, met eene lading hout van Christiansand naar Harlingen bestemd; heeft het roer verloren en is met behulp van drie vaartuigen alhier binnengebragt.

GEPRAAID: Den 4 dezer, op 48 gr. NB. en 10 gr. WL., de *Roompot*, H. H. de Boer, van Zierikzee naar Akyab.

C A R G A - L I J S T.

DIANA, R. KAVANAUGH, van Londen.

50 vaatjes Koopm. en 11 v. Koffij, C. L. R. echling en Co.; 3 b. Huiden, *Playgers en Hauck*; 23 v. Koffij, L. Majer en Co.; 15 k. Gom Copal en 2 k. Indigo, *Koch en Vlierboom*; 1 b. Tapijten, H. Braakman en Co.; 9 v. en 3 kistjes Koopm., P. A. van Es en Co.; 3 boss. IJzeren Pipen en 30 z. lijst, F. W. C. Blom, en 1 kistje Indigo-Monsters, S. Wolf.

RHINE, J. RYAN, van Londen.

36 k. Metaal, 50 Metalen en 25 Koperen Roeden, W. van Houten; 15 v. Olie en 2 b. Zijde, C. Hemmann en Co.; 6 b. Saffloer, 10 k. Gom, 2 b. Leder en 4 pakk. Koopm., S. A. le Vins en Co.; 1 kistje en 3 b. dito, *Playgers en Hauck*; 1 k. Indigo, 2 pakk. en 1 v. Koopm., C. L. Ringrose en Co.; 5 pakk. dito, *Grohé en Sander*; 3 b. dito, *Boutmy en Co.*; 11 coll. Diversen, Diversen; 20 kistjes, 2 v., 4 pakk. en 1 k. Koopm. en 1 k. IJzerwerk, Order.

OCEAN, J. LAWSON, van Charlestown.

1 lading Gietijzer, C. L. Roechling en Co. LOCHINDAL, J. REDHEAD, van Boness. 95 ton IJzer, C. Hemmann en Co.; 10 ton Vuuraarde, S. A. le Vins en Co.; 62 vaten Potasch, Ph. van Ommeren en Co.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Nijverheid*, kapitein G. F. Bus. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen.

BATAVIA en SOERABAJA, voor Passagiers, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Fregatschip *Hendrika*, kapitein P. Admiraal, om den 7 November te vertrekken. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen.

DUNDEE, het Engelsch Schoonerschip *Tay*, kapitein David Brown. Adres ten kantore van George Livingstone en van J. A. Houwens.

GENUA, het snelzeilend Schoener-Hoekerschip *Voorwaarts*, kapitein J. Vink. Adres ten kantore van Kuyper, van Dam en Smeer.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Campagne-Fregatschip *Prinses Marianne*, kapitein F. Rietmeijer, voerende eenen bekwaamen Scheepsdoctor; om den 20 October te vertrekken. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen.

KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Kofschip *Mina en Willem*, kapitein H. H. Bakker. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

STETTIN, het Deensch Schip *L. N. Huidt*, kapitein H. R. Hansen. Adres ten kantore van Kuyper, van Dam en Smeer.

VALPARAISO, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Barkschip *Kinderdijk*, kapitein W. Ouwehand, voerende eenen bekwaamen Scheepsdoctor. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Te Vlaardingen:

LISABON, het Nederl. Schoenerschip *Zeus*, kapitein L. Oversluizen. Adres ten kantore van Kuyper, van Dam en Smeer.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID den 8 October. Spanje 3 per cents 47½ geld; dito 1 per cents 26½ pap.; Rentelooze Schuld 6½; Coupons 1½ geld.

Den 9den. Spanje 3 per cents 47½; dito 1 per cents 26½.

PARIJS den 13 October. Frankrijk 3 per cents 81.50 a contant en 81.80 tegen ultimo; dito 4½ per cents 106.50 a contant en 107.60 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2850; Spanje 1 per cents 26; dito Binnenl. 3 per cents 46½; Rusland 4½ per cents 104. — A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen 90 en de 4½ per cents 40 cent, hooger dan gisteren.

Den 14den. Frankrijk 3 per cents 80 en dito 4½ per cents 106.45, beide tegen ultimo.

LONDEN den 13 October. De 3 per cents Geconsolideerden 100½ a contant en 100½ a f voor rekening; de Gereduceerden 99½; de Actien van de Bank 225; Spanje 3 per cents 50½, dito nieuwe Uitgest. 25½; dito Passijte, Geconverteerde, 6½; Portugal 4 per cents 38½ a contant; Mexico 3 per cents 24½ a f; Peru 6 per cents 10½, zonder Coupon; Holland 4 per cents Certific. 96½, zonder Coupon; Turksche leening 8½ premie. De Wissel op Amsterdam, den 12 dezer, 11, 18½ a 19; op drie maanden 12, a 12, 0½, en op Rotterdam 12, 0½ a 12, 0½.

Den 14den. De 3 per cents Geconsolideerden 100½; Spanje 1 per cents 25½.

ANTWERPEN den 14 October. België 2½ per cents 55½. Spanje 1 per cents 25½ geld; dito Binnenl. 3 per cents 46½. Spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam 105 francs.

AMSTERDAM den 15 October. Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 63½ a 64; idem, 3 pc., 77½ a 77½; idem, 4 pc., 96. België, bij Rothschild. 2½ pc., 52 a 52½. Frankrijk, Certif. 3 pc., 73½. Rusland, bij Hope en Co., 5 pc., 108 a 108½; inschr. op 1 Grooth., 6 pc., 70½; Neg. 1840, bij Stieglitz, 4 pc., 91½. Spanje, N., 1 pc., 25½ a 25½; Binnenl., 3 pc., 46½ a 46½; Cert. Coup. Sp. Com. 3½. Awort. Schuld 6½. Portugal, te Londen, 5 pc., 42; idem, 4 pc., 58½ a 58½. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 78½ a 78½; idem 1847, 2½ pc., 40½; idem 1851, 2½ pc., 40½ a 40½; idem 1849, 5 pc., 90½; idem letter B, 5 pc., 90½. Grenada, Uitgest., 11½ a 11½. Mexico, te Londen, Nieuwe, 3 pc., 26½ a 26½.

AMSTERDAM den 15 October. Hamburg 2 maanden f 35½, idem zigt f 35½; Londen 2 maanden f 11.85, idem zigt f 11.90; Lissabon en Porto 3 maanden f 4½; Petersburg 2 maanden f 186; Disconto 2 pc.

ROTTERDAM den 15 October. Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., 63½ l. k., 63½ h. k.; idem idem, 4 pc., 95½ l. k., 95½ h. k., 95½ geb. k.; Oblig. Vveladigheid, 4 pc., 88½. Spanje, Buitenl., 1 pc., 25½ l. k., 25½ h. k.; Binnenl. a f 6000, 3 pc., 46½. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 78½ l. k., 78½ h. k.; idem, Nieuwe, 5 pc., 90½; idem, 2½ pc., 40½. Ecuador 4½.

ROTTERDAM den 14 October. Hamburg 2 maanden f 35½, kort f 35½; Parijs 2 maanden f 56½, kort f 56½; Bordeaux 2 maanden f 56, kort f 56½; Frankfurt 6 w. f 99½.

Den 15den. Londen 2 maanden f 11.85, kort f 11.90.

AMSTERDAM den 15 October. TARWE in een doen met weinig handel: verkocht 129 @ bonte Poolische f 315; 126 @ dito f 297; 134 @ Kubanka f 255; 125 @ Archangel f 215. — ROGGE tot vorige prijzen met redelijken handel: verkocht 124 @ Fransche Vlaamsche f 220; 122 @ Fransche f 205; 122 @ Pruisische f 210; 115 @ O. Gedroogde f 180; 117 @ N. Petersburger f 185. — GERST wat aangenamer: 116 @ Jar. Deensche f 185. — HAVER en BOEK-VEIT zonder handel. — KOOLZAAD: op 9 vaten Olie te leveren in Sept. eerstk. f 5½; in Oct. eerstk. f 5½; in Nov. eerstk. f 5½; in April eerstk. f 58. — LIJNZAAD prijshoudend: 100 @ Riga f 255. — RAAPOLIE: op 6 w. f 32½; Vlieg f 31½ a f 31; 1 Dec. eerstk. f 32½ a f 31; 1 Mei eerstk. f 31½ a f 31. — LIJNOLIE: op 6 w. f 31½; Vlieg f 30½. — LIJNOLIE op 6 weken f 30½; Vlieg f 30½. — RAAPOLIE, per 100 st., f 65 a f 68. — LIJNOLIE, per 104 st., f 81 a f 104.

DORDRECHT den 14 October. Heden waren de middelprijzen der volgende Artikelen per mud: Witte Tarwe f 9.20, Roode dito f 7.20, Rogge f 7.20, Vroeg Gerst f 5.10, Late dito f 5, Ongepelde

*• Bij R. J. SCHIERBEEK, te Groningen, is uitgegeven
VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.
H. SCHMIDT, Zee- en Landverhalen en Schippen
Spreekjes..... f 2.
G. P. R. JAMES, het Kasteel Ehrenstede
 naar het Engelsch door S. W. MOULIJN, 2 dn. f 6.
C. LEYER, Arthur Olcary's omzwerving
 en opmerkingen, 2de uitgave, 2 dn.... f 4.
DRENTHINA. Proza en Poëzij, verzameld door
C. VAN SCHAICK, 2 dn..... f 2.
C. VAN SCHAICK, de Erfenis, een Drent
 verhaal, en andere kleine romans en verhalen, 2dn. f 2.
HENRY Sen., Karel Vernon, een Trad
Atlantisch Verhaal uit Jamaica, 2 dn. f 5.
Bloemen uit den Vreemde, overgeplant op Ne
 landschen bodem, doot E. A. V. G..... f 3.
H. F. R. BELANI, de Landverhuizers van
 Texas, 2de uitgave, 2 dn..... f 2.
Vergeet mij niet. Romantische Verhalen, oors
 kelijk en vertaald, 2 dn..... f 2.
Mr. A. MODDERMAN, Bijdragen tot de
Huishoudkunde, in Spreekwijzen, Spreken
en Spreekwoorden..... f 1 1/2.
 Alsmede (te zamen met J. B. WOLTERD)

VLAAMSCH POEZIJ,
BLOEMLEZING UIT DE WERKEN DER
NEDERLANDSCHE DICHTERS VAN
ONZEN TIJD,
 DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR en W. H. H. H.
 gr. 12mo a f 1. 00.
 Hetzelfde in blaauw Engelsch Linnen met Vergulde Letteren
 a f 2. 50.

Te Rotterdam bij ARRENBERG & VAN KEE